

Meydanların Dili: Siyasi Söylemler (1)

Ülkemizde hem siyasi hem de sosyal gündem çok hızlı değişiyor, neredeyse takip etmekte zorlanıyoruz. Gündemler birbirini kovalarken bir gün önceki gündem çabucak eskimekte ve tarihin sayfalarında yerini almakta, bizlerde yeni gündem ile meşgul olurken eskiyi çoktan unutmuş oluyoruz. Siyasi gündem tamamıyla seçime odaklanmış ve siyasetçiler meydanlara inmiş durumda bizlerden oy istemek içi.

Bu yazımızda, siyasi söylemlere ve meydanların diline değineceğiz ve tüm tespitlerimizi dil ve iletişim bağlamında ele alacağız. Hiçbir lider, siyasetçi veya siyasi parti yazımızın konusunu oluşturmamakta, çünkü konuyu akademik olarak değerlendireceğiz. Meydanları dolduran kalabalıklar siyasi tercihini yaptığı partinin liderini konuşurken dinlemeye geliyor ve istiyorlar ki lider kendilerinin sesi, gözü, kulağı olsun ve tüm duygu ve düşüncelerini kürsüden söylesin. Tabi ki bu maalesef pek mümkün olmamakta, çünkü siyasi liderlerin/konuşmacıların kendi gündemleri ve değinmek istedikleri konular vardır. Ayrıca meydanlarda konuşma yapanlar elbette ki kalabalıkları coşturmak, onlara hoş görünmek ve kalabalıkların beklentilerini değil de kendi mesajlarını vermek durumundadırlar. Asıl sorun da zaten bu aşamada başlıyor, çünkü siyasi söylemlerde ve meydanlarda kullanılan dil her zaman arzu edilen, beklenen ve de olması gereken üslup ve dil olmamaktadır.

Miting meydanlarında kitlelerin duygularına hitap edebilmek ve onları coşturabilmek gerçekten büyük bir hatiplik sanatı gerektirmektedir. Zira kimi zaman istenmeden sarf edilen bir söz ya da kullanılan üslup çoğu zaman lidere ve siyasi görüşe çok pahalıya mal olabilmekte. İşte bu sebeptir ki siyasi lider veya konuşmacılar hem seçtikleri kelimelere hem de üsluba çok dikkat etmek zorundadırlar. Bu bağlamda meydanların dili sıradan bir dil ve üslup, yani çirkin bir üslup olamaz. Her şeyden önemlisi lider veya konuşmacılar hangi bağlamda konuşursa konuşsun, kitleleri, insanları ve en önemlisi dilimizi düşünerek ve ona göre bir üslup belirlemelidir. Meydanların dili ve siyasi söylemler insanlarımızın duygularını yaralamamalı, siyasetçiye ve siyaset kurumuna olan güveni sarsacak nitelikte olmamalıdır.

Maalesef daha önceki seçimlerden yaptığımız tespitlerde ve incelemelerimizde meydanların dili çok sert, üslup son derece incitici ve sadece o zaman dilimi içinde seçmenleri memnun etmeye yönelik söylemlerin olduğu aşikârdır. Meydanlarda en çok kullanılan dil daha çok sataşma, meydan okuma, argo terimler hatta sözlü saldırı amaçlı ifadeler zaman zaman da siyasi lideri ya da görüşü aşağılayıcı, küçültücü sözlerden oluşmaktadır.

İktidarı temsil eden liderin muhatabı muhalefet liderleri, muhalefet liderlerinin ki de iktidar ve lideridir. İlk bakışta bu son derece doğal gözükmemektedir. Ebette demokratik sistemle yönetilen tüm ülkelerde, iktidar ve muhalefet olmazsa olmaz iki unsurdur. Buraya kadar her şey tamam, ancak siyasi miting meydanlarında kullanılan dil ve üslup seçilen sözcükler nifak tohumları ekmemeli, toplumsal barışı zedelememeli ve en önemlisi kamplaşmaya, milleti ayırıştırmaya, ötekileştirmeye neden olmamalı, milli ve manevi duyguları rencide edici boyuta ulaşmamalıdır.

Bu itibarla; siyasi liderler, konuşmacılar ve meydanların diline hâkim olan ve nabzını tutanlar burada değinilen hususları bir kez daha gözden geçirmelidir diye düşünüyoruz. Meydanlarda sarf edilen sözler ve üslup, "Aman canım siyaset meydanı işte; o an öyle söylemek gerekiyordu" gibi düşüncenin arkasına sığınmak hiçbir zaman siyasetçiyi ya da lideri masum kılmamaktadır. Siyasi söylemlerde yapılan söylem hatalarının çoğu irticalen yani düşünmeden konuşma yapılırken görülmektedir. Bu nedenle; söylemlerde meydanları dolduran kalabalıkları etkilemek için önceden iyi bir hazırlık yapılmalı ve kitlelerin sahip olduğu yöresel, kültürel ve bilhassa Türk Milletinin milli ve manevi değerlerini mutlak surette dikkate almak ve ona göre söylem geliştirmek gerekmektedir.

Daha önceki siyasi mitinglerden elde ettiğimiz veriler ışığında, meydanların dili, daha çok hedefteki siyasetçiye, lidere ve siyasi görüşe sözlü saldırı ve sataşmalardan, kimi zaman suçlamalardan ve küfürleşmeye varan söz düellosundan ve kullanılan üsluptan oluşmaktadır. Söylemler, söylendiği ortam ve hissiyat ve bağlam içinde kısmen mazur görülebilir ancak incitici, vicdanları yaralayıcı, milli ve manevi değerleri küçültücü söz veya söylemler Türk insanının sağduyulu yaklaşımıyla hoş görülebilme, ancak yaratmış olduğu olumsuz etkinin uzun süre unutulmayacağını söyleyebiliriz. Kanımızca siyaset meydanlarında en önemli strateji; *Meydan Okumak* değil "*Meydanı Okumak*" olmalıdır diye düşünüyoruz.